

203. ПРОФИЛИРАНА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ “СВЕТИ МЕТОДИЙ”
ул. “Пчела” 21, 1618 София, тел.: 0884 801 431

УТВЪРЖДАВАМ: /п/

ТАНЯ ТРАПОВА

ДИРЕКТОР

НА 203. ПЕГ „СВЕТИ МЕТОДИЙ”

**ПРОГРАМА ЗА ОБХВАЩАНЕ И ЗАДЪРЖАНЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА
СИСТЕМА НА ДЕЦА ОТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ**

/ВЪТРЕШЕН МЕХАНИЗЪМ/

Програмата и мерките са създадени на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и на Механизъм за съвместна работа по обхващане и задържане на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст, приет с Решение №373 /05.07.2017г. от МС

Въведение:

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на програмата са:

- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА / 2013 – 2020 г. /

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 -2020г./, преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на децата и младите хора в България.

Един от факторите за отпадане от образователната система на децата в училищна и предучилищна възраст, наложи създаването и въвеждането на единен Механизъм за съвместна работа по обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с Решение №373 /05.07.2017г. от МС.

Рискове:

Отпадането от образователната система води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното отпадналите деца и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ НА ДЕЦА ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА :

Причините за отпадане са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всеки ученик, необхванат или застрашен от отпадане/отпаднал от образователната система.

Корените на това явление трябва да се търсят, от една страна в семейната среда, в мотивацията, а от друга - в педагогическата колегия.

Причините за необхванати и напуснали образователната система ученици, могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини.
2. Социални причини.
3. Етнокултурни причини.
4. Институционални причини.
5. Психологически причини.

- Социално – икономически причини: ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве, поради задължение да гледа по – малкия си брат/сестра, използване на ученика като трудов ресурс;

- Образователни причини: слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училищия, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения с деца и др. ;

- Етнокултурни причини: по – ниска ценност на образованието, по ранното встъпване в брак и др. ;

- Психологически причини: неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение и др.

- Институционални причини: като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на образователната система от децата и др.;

- Причини, свързани със здравния статус: в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности. Рисковете за отпадане са свързани с недостатъчна диагностика и подготовка за приобщаването на тези деца. Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на приобщаващото образование.

Застрашени от отпадане са основно тези, които имат неизвинени отсъствия, както и нарушаващите правилата и дисциплината. Обхванати са всички ученици, подлежащи на задължително обучение и това се дължи на последователната политика на образователната институция, подчинена на принципите за:

- обратна връзка с институции, родители и учители;

- идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на учителите.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна училищна възраст.
2. Подобрени резултати от учебно- възпитателната работа и личностна подкрепа на всеки ученик.

Политиките и мерките, които се предприемат за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки, като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете. Акцентира се върху силните страни на всеки ученик, което подпомага личностното му развитие.

Политики и мерки, произтичащи от:

Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на училище, поради страх от социална изолация, по – ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към учебния процес и останалите ученици.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности, децата от ромски произход, както и изоставени от семейства, заминали за чужбина.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на децата и трудовата социална обстановка.

Мерки: Ежеседмични контакти от учителите по групи с родителите/настойниците на децата, сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции.

3. Недостатъчна образованост на родителите и липса на контрол върху цялостното развитие на детето.

Мерки: Провеждане на срещи на родители с ръководството, мотивиране, консултиране и приобщаване .

4. Чести конфликти между агресивни родители, negliжиране и насилие над детето – побой, домашно насилие, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето” и други институции.

5. Социално слаби семейства .

Други по – важни мерки и дейности за превенция отпадането от образователната система:

1.1 Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата;

-Изготвяне на база данни от учителите, в чиито класове има деца от рискови групи.

- Обобщаване всяка седмица на информацията за отсъствията на учениците и изясняване причините за отсъствията.

1.2 Подпомагане адаптирането на децата .

1.3 Развитие на ученическа общност – превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

1.4 Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно отпадане от образователната система.

1.5 По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни уроци, онагледяване, практическа насоченост.

1.6 Индивидуална подкрепа за учениците от личност, която те уважават / наставничество /.

1.7 Подобряване възможностите на обучение на деца със СОП. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. В зависимост от оценката на индивидуалните потребности от екипа за подкрепа за личностно развитие. Екипът включва –учителите и специалисти.

1.8 Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство.

1.9 Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, отдел за закрила на детето, ДПС, др.

1.10 Отчет на дейностите и мерките.